

”PikkuKakkonen”

KAKKOSTEN SUKUYHDISTYKSEN KAHDESTOISTA LEHTI

Hyvät sukulaiset

Sukuyhdistyksemme lyhyen olemassaolon aikana on ollut paljon tapahtumia. Ensitapaaminen oli kesällä 2008. Kesän 2009 tapaamisen yhteydessä ilmestyi ensimmäinen PikkuKakkonen lehtemme. Sen jälkeen lehti on ilmestynyt kaksi kertaa vuodessa. Vuoden 2009 syksyllä Kakkosten sukuyhdistys ry. rekisteröitiin. Myös kesällä 2010 kokoonnuttiin yhteiseen tapahtumaan. Yhdistyksemme kotisivut avautuivat 2011. Samana vuonna pidettiin ensimmäinen varsinainen kokous. Sukuyhdistys järjesti 2012 matkan rajantakaiseen Karjalaan. 2013 kokoonnuimme jälleen yhteen suuremmalla joukolla. Kun sokerina pohjalla sukukirjamme IsoKakkonen I ilmestyi vuoden 2014 lopulla. Tästä kaikesta voisi todeta erästä tanssituomaria siteeraten, että EI HUONO.

Sukukirja on ollut suuri ponnistus. Haluankin osoittaa kiitokset sukututkija Matti J. Kankaanpäälle, sekä Jouni Kakkoselle. Jouni on tehnyt historian opiskelujensa lomassa suuren työn kirjan valmistumiseksi. Hän on tutkinut mm. tytärten jälkeläisiä ja kesken olleita sukuhaaroja. Lisäksi Jouni on koonnut, tarkistanut sekä liittänyt hänelle toimitetut sukuselvitykset oikeille paikoille. Toivon ja uskon, että kaikki tämä tehty työ edesauttaa myöhemmin Jounia historian ja sukututkimusten parissa työskennellessään. Kiitokset kuuluvat myös

Pirjo Jeskaselle onnistuneesta taitto-työstä. Myös teille kaikille, jotka toimititte sukutietoja, valokuvia sekä tarinoita kuuluvat suuret kiitokset. Ilman sitä toimintaa kirjasta olisi tullut hyvin suppea luettelo. Itse tunnustan syyllistyneeni ”lievään” painostukseen kirjan valmistumiseksi.

Eine Kakkonen ansaitsee myös kiitoksen toimittamistaan PikkuKakkosista.

Viime syksynä työmarkkinajärjestöt pääsivät sopuun siitä, että työuria pidennetään. Siitä huolimatta toivon hartaasti, että ilmestyisi henkilö joka ottaisi PikkuKakkosen toimittamisen haltuunsa.

*Hyvää Uutta Vuotta 2015
teille kaikille*

Eero

SUKUKIRJA

Sukukirja IsoKakkonen I on valmistunut.

Kirjassa on 817 sivua Kakkosten historiaa, karttoja Kakkosten ”vaelluksista”, tarinoita Kakkosten elämänvaiheista, valokuvia ja sukutaulut. Kirja on saanut positiivisen vastaanoton.

Kirjan myyntihinta on 135 euroa/kpl plus postituskulut.

Kirjaa on jäljellä rajoitettu erä.

Kirjaa voi tilata:

Leena Kakkonen, puh. 050 3728622, leenam.kakkonen@elisanet.fi tai

Eero Kakkonen, puh. 0400 679328, eero.kakkonen@elisanet.fi

Vieno Hakkaraisen os. Kakkonen tarina (julkaistu sukukirjassa)

Ahkerat kädet elättävät ison perheen

Vieno oli kuudentoista vanha, kun isä Oskar Kakkonen kuoli. Ennen avioitumistaan hän kävi töissä nyt rajan takana sijaitsevalla Wärtsilän tehtaalla. Vieno tapasi Eino Hakkaraisen talvella 1937–1938. Hakkarainen oli syntynyt Kiihtelysvaarassa 17.5.1914. Isästään Eino oli jäänyt orvoksi neljävuotiaana kansalaissodan temmellyksessä vuonna 1918. Hänen äitinsä kuollessa Eino oli kolmentoista vanha. Tohmajärvelle hän muutti aluksi äitinsä sukulaistaloon. Ensitapaamisen aikaan Eino oli töissä saariolaisella Matti Jormakalla, joka harjoitti puutavaraliiketoimintaa. Savotta oli jossakin Haarakoivun lähisöllä ja Eino söi eväitään Kakkosen pirtissä. Näin sai alkunsa suhde, joka jatkui 50 vuotta Vienon kuolemaan 9.2.1988 saakka.

Vieno ja Eino menivät vihille polkupyörillä Wärtsilän pappilaan 10.9.1938. Todistajaksi he pyysivät kaksi satunnaisista kulkijaa kylältä. Häitä tanssittiin Saarion työväentalolla. Talon ympärille oli kuulemma kertynyt paljon kuokkavieraita, jotka halusivat myös tanssimaan. Eino kysyi lupaa talonmieheltä, saisiko laskea halukkaat tanssimaan. Lupa helitti, mutta tanssit päättyivät puolen tunnin kuluttua lattian petettyä.

Vienon ja Einon häälahjaksi saa-

ma kastemalja osoittautui tarpeelliseksi. Kahdeksan oman lapsen kastamisen lisäksi maljaa on käytetty suvun jälkipolvien kastamisessa. Malja on edelleenkin ehjä ja kotipaikkamme omistavan Sirpa Hakkaraisen hallussa.

Aviopari asui aluksi Patsolan maa-miesseuran talolla, joka sittemmin toimi Wärtsilän urheilutalona.

Vieno ja Eino asuivat lyhyen aikaa Pykälävaarassa Kontkasilla vai olikohan se Pekka Sario (entinen Kontkanen). Saariossa perhe asui useammankin Jormakan omistamassa asunnossa. Eino teki Jormakalle metsätöitä ja työskenteli sahurina. Vieno auttoi navetalla. Einon jouduttua sotaan Vieno lähti Yläpihan mökistä sodan aikaan Haarakoivuun, mutta pian tuli käsky lähteä evakkoon. Evakossa Vieno oli Auvon kanssa Polvijärvellä. Sodan jälkeen perhe asui Saarionkosken partaalla uittoyhdistyksen talona tunnetussa, nyt jo puretus- kahden perheen talossa. Talossa oli kuulemma isoja rottia, joiden viiksiä pojat Auvo ja Alpo kärvensivät sillan raosta kuumalla hellakoukulla. Viimeinen vuokrapaikka oli Saarion hiilimii- lun kämpppä. Kämppä oli suurin piirtein nykyisen Piironen perikunnan paikkaa vastapäätä. Vieno toimi kevästä 1947 jonkin aikaa kapulalossin hoitajana, kun

ahtojäiden räjäytys särki joen ylittävän sillan. Vienon kolmas lapsi Salme Anne-
li syntyi saman vuoden elokuussa.

Koskelta Hakkaraisen viisihenkinen perhe muutti kesäkuussa 1948 Suon-
päälle Kirkkosuo 6:33 -asutustilalle,
joka oli umpimetsää. Viimeiset puo-
li kilometriä lastenvaunuja oli pitänyt
kantaa puiden välistä, kun tietä ei ollut.
Saariosta käsin Eino Hakkarainen oli
käynyt kaivamassa maakorsun, johon
perhe asettui, kunnes saunamökki val-
mistui saman vuoden jouluksi. Perheen
kasvaessa edelleen uusi talo valmistui
asuttavaan kuntoon vuonna 1954. Taloa
on laajennettu vuonna 1980. Asuntojen
rakentamiseen osallistui Einon ohel-
la myös Vieno, joka lapiopelissä sotki
valujen ruukit, vaikka hentoinen olikin.

Kylmään korpeen alkoi avartua pel-
toa, ja omista lehmistä saatiin tuiki tar-
peellista maitoa ja voita. Kotityöt olivat
pitkälti Vienon ja vanhimpien lasten
harteilla. Eino kävi lisätienistejä hank-
kimassa savotoilla ja rakennustyömail-
la. Parhaimpaan aikaan 1970-luvun
lopulla navetassa oli toistakymmentä
lehmää ja nuorta karjaa kaikkiaan 35
päättä, kun kylältä sai heinää tekopalkal-
la. Oma peltoala ei olisi mahdollistanut
noin suurta karjamäärää. Omavaraisia
oltiin myös vaatetuksen suhteen. Vie-
no neuloi ja ompeli. Isä-Eino taas toimi
suutarina ja parturina viikonloppuisin
ilman ajanvarausta. Monet talotarpeet
tuli Hakkaraisen kenttäsirkekin teris-

**Vieno Kakkosen ja Eino Hakkaraisen
kihlakuva 1.8.1938 Värtsilässä. Kuva
on Eila Jalkasen kokoelmasta.**

tä. Sirkkeliä pyöritti petrolikäyttöinen
Fordson Major. Sahan ”henkilökunta”
oli omasta takaa.

Hakkaraisen sisarusparvi toimi Saa-
rion kylän isäntien työvoimareservi-
nä pienestä pitäen. Tilalla on nyt noin
yhdeksän hehtaaria peltoa. Sukupolven-
vaihdos toteutettiin vuonna 1984. Nyt
tila on Sirpa Hakkaraisen nimissä. EU:n
myötä pienen karjatilan pitäminen tuli
kannattamattomaksi. Niinpä Sirpa opis-
keli iltalinjalla lähihoitajaksi ja vuokrasi
pellot naapurille.

Pauli Hakkarainen

Kotikaupunkini

Jyväskylässä on mukava asua. Täällä on paljon kaikkea tekemistä, mutta myös rauhallisia asuinalueita. Suosikkipaikkojani Jyväskylässä ovat Burger King, AaltoAlvari-uimahalli, Megazone ja keskusta, vaikkei se ole suuri verrattuna esimerkiksi Helsinkiin. Kivoja paikkoja ovat myös Alvar Aallon museo, Toivolan vanha piha, Harjun museo, Keski-Suomen museo, Nokkakiven huvipuisto ja Ysitien lemmikki.

Kesällä myös satamassa on markkinoita. Tapahtumia on myös Paviljongilla ja Toivolan vanhalla pihalla on markkinoita. Kivoista paikoista useimmiten käyn AaltoAlvari-uimahallissa, Toivolan vanhalla pihalla ja

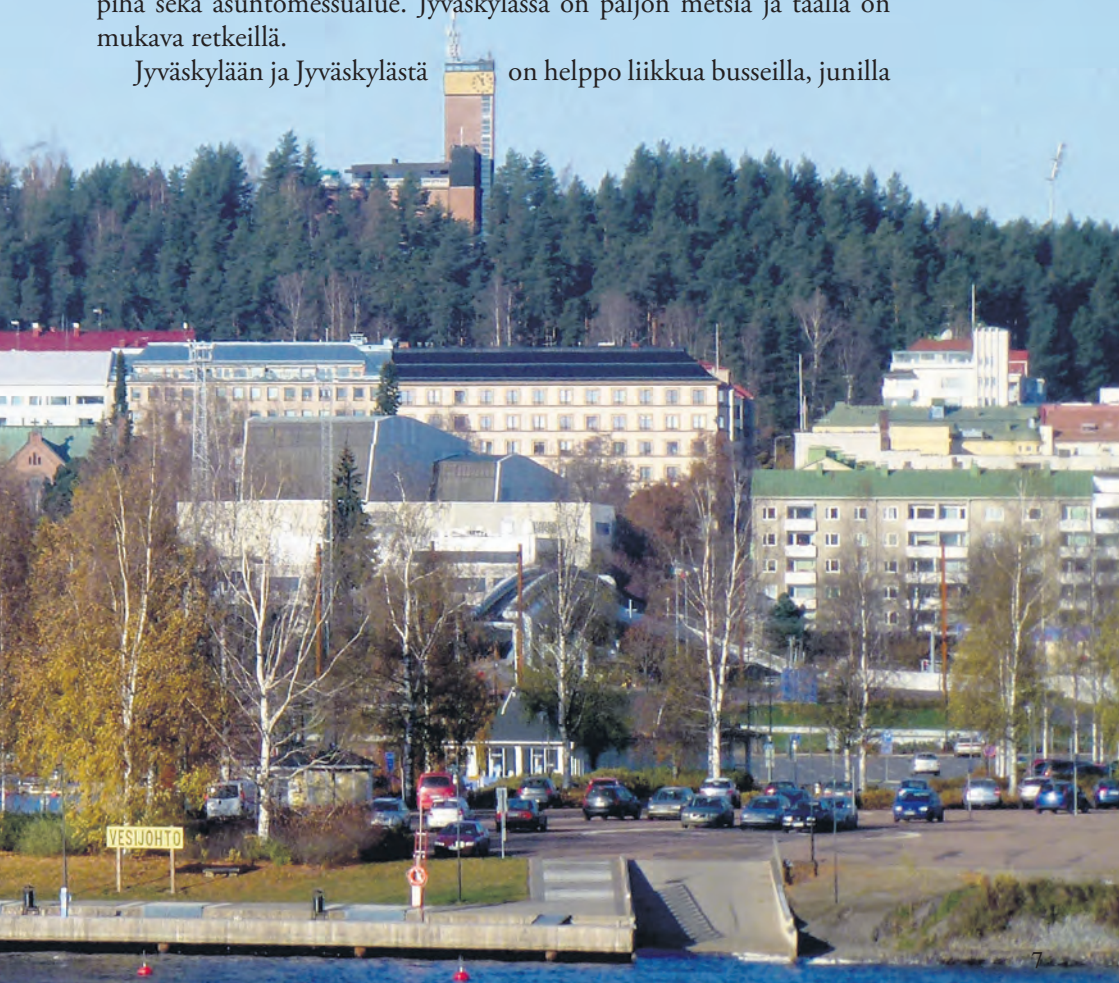
Harju, Kirkko ja satamaa

Jyväskylä

keskustassa. Pienillekin löytyy tekemistä. Täällä on esimerkiksi HopLop, jossa tykkään käydä itsekin. Ja myös moni muukin kivoista paikoista soveltuu pienemmille.

Jyväskylä on myös kaunis kaupunki, vaikka osa rakennuksista onkin betonista tehtyjä ja rumia. Mielestäni kauniita paikkoja ovat omakotitalo-alueet, Jyväskylän kaupungin kirkko, satama, metsät, Toivolan vanha piha sekä asuntomessualue. Jyväskylässä on paljon metsiä ja täällä on mukava retkeillä.

Jyväskylään ja Jyväskylästä on helppo liikkua busseilla, junilla

ja joskus myös lentokoneilla. Näitä kulkuneuvoja, etenkin junia ja busseja, lähtee Jyväskylästä mielestäni paljon.

Täällä on myös helppoa harrastaa vaikka mitä, Hippos-hallilla ja monitoimitalolla on paljon harrastajia ja seuroja päivittäin, esimerkiksi voimistelijoita, juoksijoita, yleisurheilijoita ja taistelulajien harrastajia. Täällä voi harrastaa myös laskettelua Laajavuoressa tai vaikka keilausta ja seinäkieipeilyä. Laajavuoressa on myös frisbeegolfrata.

Asuinpaikkana Jyväskylä on todella kiva. Meidän lähellä on leikkipuistoja eikä liikenne ole vilkasta, joten voi leikkiä vapaasti ja koulumatka on turvallinen. Täällä asuu myös todella paljon kaikenikäisiä. Kaikenikäisille on jotain. Kouluun on meiltä 2,5 km ja koko matka on rauhallista liikennettä, joten sen voi rauhassa kävellä joka päivä. Koulun vieressä on kirkko, kauppa ja päiväkotit.

Salla

Salla

Kaupunginteatteri

Kävelykatua

Kuokkalan silta ja Ainolanrantaa

Kakkosen Pekan riihen kohtalo

Juuri ilmestyneessä sukukirjassa on tarina Yrjö Kakkosen riihenpalosta (sukukirjan taulu 540). Kakkosten suvussa tämä ei ollut ainoa riihi, jolle kävi huonosti. Saman kohtalon koki Yrjön isän serkku Pekka Kakkonen (taulu 144) Hammaslahdessa lähes puoli vuosisataa aiemmin. Pekka haki Tohmajärven syyskäräjillä 1774 paloapua kyiseen tuhon korvaukseksi. Oikeudessa Pekka kertoi, että hän oli tuonut joulun 1773 alla riiheensä viljaa puitavaksi. Riihen parsille oli ehdettu yhteensä 400 lyhdettä. Joulukuun 17. päivänä Pekka oli sytyttänyt riihen uuniin tulen. Tämän jälkeen käräjöpöytäkirjan mukaan Pekan isänisä* oli jäänyt joksikin aikaa valvomaan tulta. Nähtyään isoisänsä uudestaan Pekka oli kysynyt tältä riihen tulesta. Siihen Pekka oli saanut vastauksen, että kaikki oli kunnossa. Kuitenkin pian tämän jälkeen Pekan sisar oli tullut sisään tupaan ja ker-tonut riihen olevan tulella. Kaikista yrityksistä ja vaivannäöstä huolimatta riihen sammutus ei onnistunut, eikä paloa onnistuttu vaimentamaan.

Kun käräjäväki oli kuullut Pekan kertomuksen vahingosta, osa heistä epäili, että riiheen olisi ehdettu liian paljon lyhteitä. Tähän Pekka vastasi, että aiemmin samassa riihessä oli ollut tätä enemmänkin viljaa puitavana. Lautamies Pekka Kokko puolestaan ilmoitti, että riiheen mahtui hyvin 400 lyhdettä, lisäksi hän kertoi riihen tulipesän olleen hyvässä kunnossa. Tämän jälkeen Pekka Kakkonen suostui todistamaan valahtoisesti, ettei tuli ollut päässyt irti tahallisesti tai tuottamuksellisesti.

Lisäksi Pekka jätti oikeuteen nimismies Michel Gråsteenin ja lautamies Pekka Kokon elokuun 1. päivänä 1774 tekemän arvion vahinkojen suuruudesta. Arviomiehet katsoivat riihen 50 kuparitaalarin ja riihessä olleet ruislyhteet 96 kuparitaalarin arvoiseksi. Riihessä oli ollut myös kolme syltä olkia ja tynnyrillinen akanaita. Oljet arvioitiin 12 taalarin ja

akanat 12 äyrin arvoisiksi. Kokonaisvahingon määrä nousi arviomiesten mukaan 158 taalariin 12 äyriin.

Oikeus päätti korvata Pekan kärsimän vahingon, koska palo ei ollut tahallisesti tai tuottamuksellisesti aiheutettu. Korvaussumma jäi kuitenkin anottua pienemmäksi. Oikeus katsoi riihen olleen sen arvoinen kuin se oli katselmuksessa arvioitu, mutta rukiista, oljista ja akanoista korvaussumma jäi katselmuksessa arvioitua matalammaksi. Katselmusmiehet olivat arvioineet, että sata lyhdettä tuottaa neljä tynnyriä ruista. Oikeus katsoi tämän ylimitoitetuksi ja päätyi siihen, että tuotto voi olla vain kolme tynnyriä sadalta lyhteeltä, mikä teki yhteensä 72 taalaria. Yhteensä oikeus suostui korvaamaan vahingosta 138 kuparitaalaria. Päätökseen tyytymättömillä oli valitusajan puitteissa oikeus jättää hovioikeudelle osoitettu valitus.

Saadakseen kannettua pitäjän talollisilta yllämyönnetyin paloavun Pekan tuli nöyrimmästi anoa läänin maaherralta lupaa sen perimiseen. Maaherra antoi luvan perimiseen 13.6.1778, koska käräjäoikeuden päätöksestä ei ollut valitettu. Pekka saattoi tehdä paloavun kantamisen itse tai antaa sen kruununvirkamiesten tehtäväksi. Koska vuonna 1777 valtakunnassa oli tapahtunut rahauudistus, niin korvaussumma muunnettiin uuteen rahaan, ja se oli seitsemän riksiä 32 killinkiä metalirahana.

Jouni Kakkonen

Lähteet:

Kansallisarkisto Karjalan tuomiokunnan renovoidut tuomiokirjat, KO a:44 Varsinaisten asioiden pöytäkirjat 1774; Joensuun maakunta-arkisto Ilomantsin kihlakunnan kruununvoudin arkisto Gi:1 Paloapumaksut 1776–1810, maaherran päätös nro 503/1778.

* Jutun kytkeminen taulun 144 Pekka Kakkoseen jää jonkin verran tulkinnanvaraiseksi, ja ongelma aiheutuu tästä käräjöpöytäkirjan maininnasta – Pekan isänisä. Tässä käräjöpöytäkirjaan on ilmeisesti tullut virhe, sillä Pekan isoisa Matti oli kuollut jo 1730-luvulla. Kyse lienee joko Pekan isästä tai sedästä. Toinen mahdollisuus on se, että Pekka olisikin Pekka Yrjönpolka Kakkosen eikä Matti Yrjönpolka Kakkosen jälkeläinen. Kuitenkin Pekka Yrjönpolkan jälkeläiset olivat rippikirjojen mukaan tuolloin tilattomia, eikä heidänkään joukosta löydy sopivaa Pekkaa.

KESÄN2015 SUKUJUHLA

Seuraava sukujuhla/sukukokous
pidetään Jyväskylässä lauantaina 8.8.2015.
Juhlapaikkana on ”Wanha Freda” Yliopistonkadulla.

Talon rakennutti 1863 kauppias V.M.Gadd Kauppakadulle. Fredriksonin suku osti vuonna 1909 Yliopistonkadulta tontin, jonne puutalo siirrettiin pala palalta 1913–1914. Vuodesta 2009 alkaen talo on ollut Keski-Suomen Marttojen omistuksessa. Se on remontoitu ja suojelukohde.

Jyväskylään on helppo tulla: se on keskellä Suomea hyvien liikenneyhteyksien varrella. Asukasluku on tällä hetkellä 134 000, opiskelijoita ja koululaisia 45 000. Täällä oli ensimmäinen suomenkielinen oppikoulu, kansakoulun opettajaseminaari ja tyttökoulu perustettiin Jyväskylään. Eipä suotta kaupunkia sanota ”sivistyksen kehdoksi”. Ja järviä löytyy – Päijänteestä kolmannes on Jyväskylän alueella. Rantaviivaa on 1 500 km ja kesämökkejä 4 700.

Merkitse jo nyt kalenteriisi!

Tarkempi ohjelma ilmestyy seuraavassa PikkuKakkosen numerossa.

KAKKOSTEN SUKUYHDISTYS

Hallitus

Eero Kakkonen, puheenjohtaja
Hirvirinne 2 A 2, 40520 Jyväskylä
puhelin 0400 679328
eero.kakkonen@elisanet.fi

Kyösti Kakkonen
Mulonniementie 190, 80330 Reijola
kyosti.kakkonen@k2.fi

Jani Kakkonen
Laivasillankatu 14 A 6, 00140 Helsinki
puhelin 045 6361230
jani.kakkonen@alfaroc.fi

Jouni Kakkonen
Läntinen Pitkäkatu 20 C 40, 20100 Turku
puhelin 040 5670407
jouni.ju.kakkonen@luukku.com

Toivo Kakkonen
Tenkakankaantie 78, 82600 Tohmajärvi

Hallituksen sihteeri ja jäsenrekisteri
Leena Kakkonen
Hirvirinne 2 A 2, 40520 Jyväskylä
puhelin 050 3728622
leenam.kakkonen@elisanet.fi

PikkuKakkosen toimitus

Eero Kakkonen
Hirvirinne 2 A 2, 40520 Jyväskylä
eero.kakkonen@elisanet.fi

Sukututkimus

Jouni Kakkonen
Läntinen Pitkäkatu 20 C 40, 20100 Turku
jouni.ju.kakkonen@luukku.com

Sukuyhdistyksen jäsenmaksut

Aikuisjäsen	25 eur/v, lapsi (alle 18 v.) 10 eur/v
Pankkitili	Nordea FI5610403500363472